

РЕПУБЛИКА СРПСКА

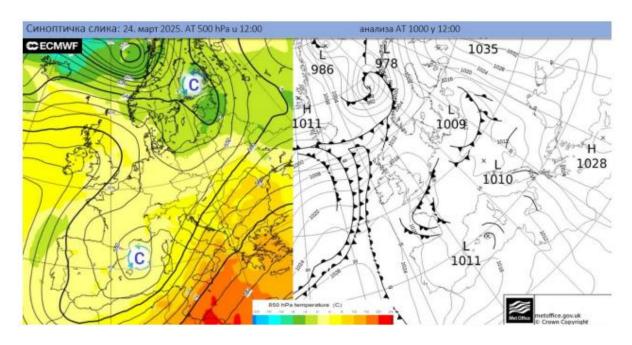
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД

Пут бањалучког одреда бб, Бања Лука, тел: 051/433-522, факс: 051/433-521, E-mail: rhmz@teol.netwww.rhmzrs.com

АНАЛИЗА ПАДАВИНА У ПЕРИОДУ 27-29.03.МАРТА 2025.

СИНОПТИЧКА СИТУАЦИЈА

На западу Европе током 22.03.2025. формирао се изражен циклон (поље ниског ваздушног притиска). Наредних неколико дана циклон је постепено јачао и премјештао се преко Средоземља и Италије ка Јадрану и западу Бакана. У предњој страни овог система изнад нашег региона је јачало југозападно струјање уз прилив нестабилног и топлог ваздуха из Средоземља и Јадрана. У периоду од 22. до 25. било је промјенљиво, нестабилно, повремено и вјетровито вријеме. Киша је била чешћа и обилнија у Херцеговини и дуж Јадрана. Повремено је и у осталим предјелима било кише и јачих пљускова који су утицали на повећање влажности тла.

Слика 1: Синоптичка ситуација на дан 24.03.2025. године (извор: ECMWF и wetter3.de)

На слици се види циклон који јача на западу Средоземља као и југозападно струајње изнад Јадрана и Балкана.

Висински циклон је наставио да јача, и 26.03. у приземљу се формирао нови циклон изнад југа Јадрана и нашег региона. Наредна два дана циклон се одржавао изнад нашег региона. У склопу циклона одржавало се стално кружење влажног ваздух аиз Јадрана од југа преко истока ка сјеверу и западу. Оваква циркулација је омогућавала јачање падавина на истоку, сјеверу и западу, док су падавине у Херцеговини постепено слабиле.

ПАДАВИНЕ 25-29.03.2025.

Падавинска серија започела је 25.03.2025. године на подручју Горњег Подриња и Сарајевско-Романијске регије. Прве бујичне поплаве почеле су у региону Сарајева 26.03.2025. године. Падавине су постепено јачале 26.03. током дана, а у наредној ноћи јача киша се проширила ка истоку, сјеверу и западу. До наредног јутра падавине су биле најјаче у широј регији Борја.

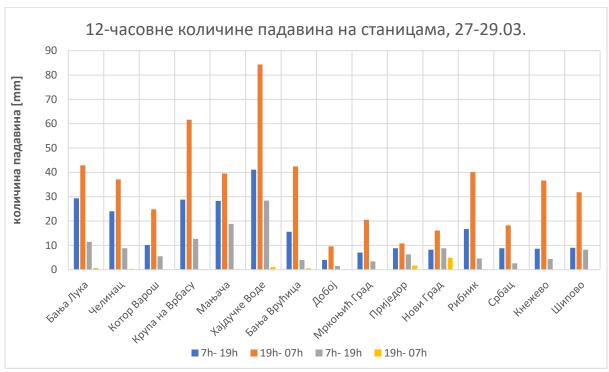
27.03. падавине су наставиле да јачају у широј регији од Добоја ка Бањалуци и даље ка западу. Почело је изливање бујичних ријека као и нагли пораст водостаја ријека Укрине, Усоре, Босне, Врбање и Врбаса. 27.03. поподне и увече киша је јачала. У већини предјела, осим на крајњем југу и југоистоку, падала је врло јака киша без престанка.

Падавинска серија је трајала просјечно 5 дана, од 25.03. до 29.03.2025. године. Посљедња два дана у мјесецу (30. и 31.03.) није било падавина што је довело до стагнације и повлачења водостаја на већини ријека.

Слика 1. Количина падавина током падавинске серије 25-29.03.2025. године по станицама РС

На приказу 12-часовних количина падавина (од 27.03. у 19h до 29.03. у 07h) виде се јаки интензитети падавина и врло обилне падавине 27.03., као и слабљење падавина 28.03. током дана. У само 12 сати (од четвртка 27.03. увече до петка 28.03. ујутру) на Борју (Хајдучке Воде) пало је 84.3 mm кише, у Крупи на Врбасу 61.6 mm, на Козари 49.4 mm, а у Бањалуци, Челинцу, Мањачи, Рибнику и Кнежеву око 40 mm.

Слика 2. Графички приказ 12-часовних сума падавина по станицама, у периоду 27-29. марта 2025. године

Овакви интензитети падавина нису карактеристични за локалитете са умјерено континенталним и континенталним режимом падавина, коме припада већи дио РС. Више су карактеристични за крајеве са средоземним падавинским режимом и његовим модификацијама. Управо циклон који се формирао изнад Средоземља у периоду 25-29.03.2025. је узрок оваквој расподјели и количини падавина. Повратни периоди оваквих интензитета падавина су изузетно велики (преко 500 година).

Највећа количина падавина пала је у Борју (Хајдучке воде) гдје је од 25.03. до 29.03.2025. године укупно пало 250 mm кише. Потом слиједи Власеница са 163 mm, Крупа на Врбасу са 159 mm, Кнежево са 143 mm.

Петодневна серија падавина у Бањој Луци донијела је количину падавина од 120 mm.

На наредној слици издвојене су станице које су забиљежиле највећу количину падавина у периоду од 25. до 29. марта 2025. године.

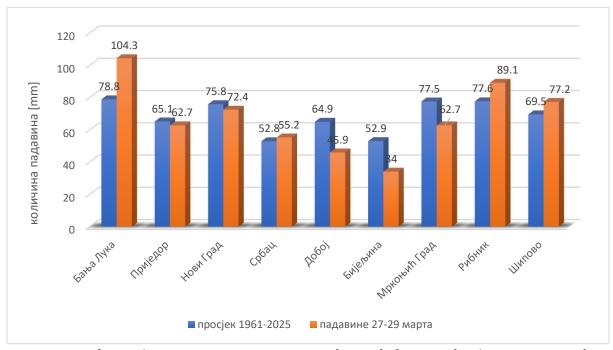
Слика 3. Графички приказ петодневних сума падавина у периоду 25-29.03.2025.

Количина падавина која је пала у периоду 27-29. марта готово је једнака просјечној суми падавина за март мјесец, а негдје је и знатно већа од просјечне вриједности.

Табела 1. Просјечне суме падавина за март добијене осредњавањем над реф.периодом 1961-2025. и количина падавина 27-29.03.2025. године

Метеоролошка станица	просјек 1961-2025 [mm]	падавине 27-29 марта [mm]	
Бања Лука	78.8	104.3	
Приједор	65.1	62.7	
Нови Град	75.8	72.4	
Србац	52.8	55.2	
Добој	64.9	45.9	
Бијељина	52.9	34	
Мркоњић Град	77.5	62.7	
Рибник	77.6	89.1	
Шипово	69.5	77.2	

Просјечна количина падавина за март осредњена над референтним периодом 1961-2025. године за Бањалуку износи 79 mm, те је за преко 20 mm мања од количине кише која је пала у периоду 27-29. марта 2025. године (104 mm). Дакле, у само 3 дана пала је већа количина кише него што је то у просјеку за читав мјесец март.

Слика 3. Упоредни граф просјечних мартовских сума падавина добијених над референтним периодом 1961-2025. са сумом падавина у периоду 27-29.марта 2025. године

Током ове падавинске серије надмашени су постојећи дневни максимуми падавина на већини станица. 28.03.2025. године у Бањалуци је постигнут нови дневни максимум за мјесец март са 72.6 mm у току једног дана. Повратни период ове максималне дневне количина падавина у марту је преко 150 година, што значи да се овакав догађај мора барем једном (али може и више пута) појавити у датом периоду.

Ако посматрамо укупну мјесечну количину падавина за март 2025. године, преко 70% укупне мјесечне суме падавина пало је у току временског периода 25-29.03.2025. године.

Табела 2. Количина падавина за март 2025. године и процентуално учешће падавинске серије 25-29.03. у укупној мјесечној суми за март

MC	25-29.03.	март 2025.	%
Крупа на Врбасу	159.3	208	77
Мањача	132.2	174.6	76
Хајдучке Воде	250.7	333.6	75
Бањалука	120.4	161	75
Власеница	162.7	226.4	72
Вишеград	84.1	117.2	72
Челинац	116.9	167	70
Бања Врућица	134.5	197.2	68
Модрича	86.7	128	68
Хан Пијесак	113.5	171.9	66
Рогатица	73.6	111.9	66
Шипово	117.1	179.7	65
Кнежево	143.4	221.5	65
Соколац	86.7	136.6	63
Сребреница	80.4	127.6	63
Чајниче	86.9	138.8	63
Зворник	72.4	117.1	62
Котор Варош	88.6	150.2	59
Бијељина	43	73.2	59
Србац	59.5	102.4	58
Прњавор	72.9	128.7	57
Мркоњић Град	98.4	174.8	56
Дервента	65.3	130.7	50
Билећа	104	210.2	49
Тјентиште	137	287	48
Чемерно	130.8	337.3	39